

Postup na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory (informácia pre rodičov)

Vážení rodičia,

u Vášho dieťaťa sa predpokladá potreba špeciálno-pedagogickej podpory. Z tohto dôvodu sa musí podať žiadosť na zahájenie postupu na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory. S nasledujúcimi vysvetleniami by sme Vás chceli informovať o právnych základoch a upozorneniach na priebeh postupu.

Právne základy sú:

- Saský školský zákon (SächsSchulG) § 4c
- Školský poriadok podporných škôl § 13

Nárok na špeciálno-pedagogickú podporu

Žiaci, ktorých možnosti vzdelávania, vývoja alebo učenia sú obmedzené tým spôsobom, že pri nich existujú dôvody pre potrebu špeciálno-pedagogickej podpory, majú nárok na takúto špeciálno-pedagogickú podporu.

Potreba špeciálno-pedagogickej podpory

Potreba špeciálno-pedagogickej podpory je akceptovaná u detí a mladistvých,

- ktorých možnosti vzdelávania, vývoja alebo učenia sú dlhodobo obmedzené tak, že vo vyučovaní na bežnej škole bez špeciálno-pedagogickej podpory nemôžu byť dostatočne podporovaní.
- keď všetky podporné opatrenia na bežnej škole boli vyčerpané, t. j. keď všetky ciele a individuálne pomoci zostali bez úspechu.

Medicínska diagnóza neodôvodňuje automaticky existenciu potreby špeciálno-pedagogickej podpory. Pri kontrole, či v jednotlivom prípade existuje potreba podpory, sa musia vždy zohľadniť tri faktory: stav učenia a vývoja žiaka, školské rámcové podmienky a ich možnosti zmeny, ako aj mimoškolské prostredie.

Potreba špeciálno-pedagogickej podpory sa môže zistiť podľa obsahového zamerania potrebnej podpory v nasledujúcich ťažiskách podpory:

• učenie	• duševný vývoj
• emocionálny a sociálny vývoj	• sluch
• jazyk	• vzhľad
• telesný a motorický vývoj	

Pri žiakoch s autistickým správaním sa najprv overí, či je možné na bežnej škole vyhovieť zvláštnostiam žiaka s poskytnutím kompenzácie alebo či sa má okrem toho realizovať postup na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory. Pritom sa v jednotlivom prípade rozhodne, v ktorom z ťažísk podpory môže žiak obdržať zodpovedajúcu špeciálno-pedagogickú podporu.

Pri zlyhaniach v dielčích spôsobilostiach, napr. ťažkostiach pri učení čítania a pravopisu (LRS), neexistuje spravidla žiadna potreba špeciálno-pedagogickej podpory. Tu sa môže siahnuť na iné možnosti podpory.

Postup na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory

Postup na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory zahŕňa vyšetrenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory a rozhodnutie o potrebnej podpore. Môže sa o ňu požiadať prostredníctvom školy alebo rodičov na Krajskom úrade pre školu a vzdelávanie (LaSuB).

Zodpovedajúce formuláre sú zverejnené vo VwV vzore potreby špeciálno-pedagogickej podpory a poradenstva. Ak o proces na zistenie požiada škola, rodičia dostanú kópiu žiadosti.

Krajinský úrad pre školu a vzdelávanie zahájí proces na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory, keď sa dajú predpokladať dôvody na potrebu špeciálno-pedagogickej podpory. Určí sa mobilná špeciálno-pedagogická služba, ktorá zistí potrebu špeciálno-pedagogickej podpory.

Mobilná špeciálno-pedagogická služba potom informuje rodičov o zamýšľanom postupe.

Diagnostika sa môže uskutočniť rôznou formou:

- ako jednotlivá alebo skupinová diagnostika na podpornej škole,
- pomocou skúšobného vyučovania v jednej triede na podpornej škole (k tomu je potrebný súhlas rodičov),
- alebo na inom mieste (napr. na základnej škole, strednej škole alebo gymnáziu, ktoré dieťa aktuálne navštevuje).

Na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory sa podľa kladenia otázok aplikujú najrozličnejšie štandardizované alebo neformálne diagnostické postupy a metódy. K tomu patria napr. testy, posudzovanie pri plnení individuálnych úloh, rozhovory s rodičmi, pozorovanie v rozličných situáciách, hospitácia na vyučovaní, analýza pracovných výsledkov. Aby bolo možné získať rozsiahly obraz, môže sa v procese zúčastniť tiež zdravotná služba a školský psychológ. Už existujúce posudky by sa mali taktiež zohľadniť so súhlasom rodičov. Pritom treba zobrať do úvahy, že samotné medicínske, psychologické a terapeutické posudky, ako aj stanoviská iných odborných služieb nie sú základom pre organizáciu školských vzdelávacích procesov. Samotné zistenie postihnutia, poškodenia, resp. znevýhodnenia ešte nevytvára o potrebe poradenstva a podpory v každodennom živote a tým tiež nie o potrebách podpory na škole.

Podporný pedagogický posudok

Mobilná špeciálno-pedagogická služba vypracuje podporný pedagogický posudok. Tohto sa týkajú tiež výpovede k tomu,

1. v ktorom ťažisku podpory existuje potreba špeciálno-pedagogickej podpory,
2. aký ďalší postup vzdelávania sa odporúča a
3. či sa pre žiaka odporúča inkluzívne vyučovanie podľa § 4c odsek 5 veta 1 SächsSchulG.

V posudku sa urobia zodpovedajúce návrhy na podporu. To môžu byť napr.: Podnety na vytvorenie podporných podmienok učenia, špecifické podporné pomoci, upozornenia na vhodné podporné opatrenia, ako aj okrem toho odporúčania na podpornú mimoškolskú starostlivosť, terapeutické pomôcky a podporné opatrenia pre rodinu.

Rodičia a doterajšia škola dostanú kópiu posudku.

Podporná komisia

Mobilná špeciálno-pedagogická služba vytvorí podpornú komisiu na zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory. Do tejto patria:

- zástupca doteraz navštevovanej školy,
- učiteľ poverený diagnostikou kompetentnej podpornej školy, ako aj
- minimálne jeden rodič a
- spravidla samotný dotknutý žiak.

Môžu sa zapojiť ďalšie zúčastnené osoby/inštitúcie. Vo vyhodnocovanom rozhovore podpornej komisie sa vysvetlí a prediskutuje podporný pedagogický posudok s výsledkami diagnostiky, ako aj návrh rozhodnutia Mobilnej špeciálno-pedagogickej služby. Rodičia dostanú príležitosť vnieť svoj názor. Tento môžu predstaviť v protokole, resp. dodatočnom písomnom stanovisku. Rodičia obdržia doručенú kópiu protokolu podpornej komisie.

Zistenie potreby špeciálno-pedagogickej podpory

Na základe podporného pedagogického posudku, zvlášť obsiahnutých návrhov na podporu stanoví Krajský úrad pre školu a vzdelávanie potrebu špeciálno-pedagogickej podpory. Rozhodnutia obdržia rodičia v písomnej forme (vyrozumenie).

Krajský úrad pre školu a vzdelávanie poradí rodičom, v akom type školy a v ktorej škole je možné vyhovieť individuálnej potrebe špeciálno-pedagogickej podpory žiaka. Môže sa odporúčať určitá škola.

Rozhodnutie prostredníctvom Krajského úradu pre školu a vzdelávanie predstavuje správny akt, proti ktorému môžu rodičia podať námietku za zachovania lehôt. Pri odmietnutí námietky je konanie pre rodičov s povinnosťou úhrady nákladov.

Vyučovanie žiaka s potrebou špeciálno-pedagogickej podpory

Žiaci s potrebou špeciálno-pedagogickej podpory sa môžu vyučovať

- spoločne so žiakmi bez potreby špeciálno-pedagogickej podpory inkluzívne na základnej alebo strednej škole, resp. gymnáziu alebo
- na podpornej škole.

Vyučovanie s rozdielnym študijným cieľom je pritom možné iba na základnej alebo strednej škole. O prihlásení svojho dieťaťa na určitej škole rozhodnú rodičia. O prijatí žiaka rozhodne riaditeľ školy. Pri svojom rozhodnutí zohľadní potrebu špeciálno-pedagogickej podpory žiaka, ako aj možnosti jeho individuálnej potreby za konkrétnych organizačných, personálnych a vecných predpokladov školy.

Vážený rodičia,

keď k hore uvedeným vysvetleniam potrebujete ďalšie informácie, obráťte sa, prosím, na vedenie školy Vášho dieťaťa alebo kompetentné miesto Krajského úradu pre školu a vzdelávanie.

Všetky právne podklady nájdete tiež na internete na adrese www.revosax.sachsen.de:

- Školský zákon pre slobodný štát Sasko (SächsSchulG)
- Školský poriadok pre podporné školy (spFS)
- Školský poriadok pre základné školy (SOGS)
- Školský poriadok pre stredné a večerné stredné školy (SOOSA)
- VwV vzor potreby špeciálno-pedagogickej podpory a poradenstva
- VwV podpora pri LRS

Ďalšie informácie k špeciálno-pedagogickej podpore v slobodnom štáte Sasko a pokyny k podpore žiakov so zdravotnými obmedzeniami a zlyhaniam v dielčich spôsobilostiach nájdete na adrese www.inklusion.bildung.sachsen.de , ako aj v publikáciách vydaných Saským štátnym ministerstvom školstva (<https://publikationen.sachsen.de>):

- Rozmanitosť ako šanca – špeciálno-pedagogická podpora v Sasku (SMK, 2019)
- Špeciálno-pedagogická podpora v spoločnom vyučovaní (SMK, 2015)
- Chronicky chorí žiaci vo všednom školskom dni (SMK, 2012)
- Podpora emocionálneho a sociálneho vývoja detí pri začiatkoch vyučovania na základnej škole (SMK, 2018)
- Žiaci s poruchou pozornosti/hyperaktívni žiaci v škole (SMK, 2005)
- Orientácia na konanie LRS (SMK, 2008)
- Ťažkosti pri učení počítania – trieda 1 až 4 (SMK, 2010)
- Zvláštne ťažkosti s počítaním – trieda 5 a 6 (SMK, 2017)